

Jaarverslag 2007

Centrum Beeldende Kunst Zuidoost

Inhoudsopgave

4	Inleiding
7	Beleid
7	Missie
7	Visie
9	Ontwikkelingen
11	Organisatie
11	Bestuurlijke positie
11	Formatie
12	Kengetallen
17	Producten
17	Inleiding
18	Tentoonstellingen en debatten
21	Educatie
24	Opdrachten en artist in residence
29	Kunstuitleen en collectie
37	Activiteitenoverzicht
66	Financien
66	Uitgangspunten
67	Jaarcijfers
68	Toelichting
70	Bijlagen
70	Samenwerkverbanden
72	Overzicht media
74	Verantwoording afbeeldingen

Inleiding

CBK Zuidoost heeft in 2007 een gevarieerd programma verzorgd rond hedendaagse beeldende kunst met aandacht voor de begrippen kwaliteit en publieksbereik.

Misschien was **Het Bijlmer Licht** wel het meest bijzondere project. 4 oktober 2007 was het precies 15 jaar geleden dat een vliegtuig neerstortte in de Bijlmer. Kunstenaar Mark Hosking ontwierp een voorstel voor een tijdelijk monument, op uitnodiging van de curatorenopleiding van Stichting De Appel. CBK Zuidoost adviseerde in deze ontwerpfase de kunstenaar en curatoren. Als vervolg produceerde CBK Zuidoost samen met Hosking in oktober de daadwerkelijke uitvoering van **Het Bijlmer Licht**: een sculptuur bestaande uit 72 door bewoners ingeleverde lampen. Tot olielampen getransformeerd en in een spiraal geplaatst vormden ze samen een verstilde maar krachtige visualisatie van de vlucht van het vliegtuig. De realisatie van **Het Bijlmer Licht** was niet gelukt zonder de inzet van Stichting Beheer Groeiend Monument, de mensen van het CEC gebouw en bewoners uit de buurt.

Het Bijlmer Licht getuigt in optima forma van de missie en visie van CBK Zuidoost. Actuele kunst toegankelijk maken voor een breed publiek. Dit brede publiek opzoeken door met de kunst aan te sluiten bij onderwerpen die er voor hen toe doen. Presentaties maken op straat, daar waar de mensen zijn. Samenwerken met gerenommeerde kunstinstellingen, sociaal-maatschappelijke instellingen en bewonersorganisaties. Onvermoede dwarsverbanden leggen en vreemde netwerken koppelen. En bewoners betrekken door hen naast een consumerende ook een producerende rol te geven en zo ongekende talenten ontwikkelen.

Veel andere projecten die CBK Zuidoost in 2007 realiseerde bezitten één of meer van deze elementen. Kaleb de Groot werkte tijdens het **Zomerfestival** met kinderen aan een groots kunstwerk van restmaterialen als hout en tentdoek. Dit project vormde het beeldende kunst onderdeel van een interdisciplinair festival, op initiatief van Krater Theater Zuidoost georganiseerd, voor kinderen die niet op zomervakantie gaan. Brigitte Mulders vestigde zich als nieuwkomer in het winkelcentrum Kraaiennest en maakte van een leegstaande winkel haar atelier. Daar documenteerde zij het leven van andere nieuwkomers in de vorm van totaalportretten opgebouwd uit schilderijen, tekeningen, documenten en foto's. **Nieuw in de Bijlmer** heette de afsluitende tentoonstelling en krant. En Amalia Pica maakte in het kader van **BijlmAIR** het project **Grayscale**. Hiervoor gebruikte zij foto's van regenbogen die als zwart-wit posters werden afgedrukt en in collages tot een nieuw geheel werden gemaakt. Deze collages waren in het straatbeeld op verschillende plakzuilen geplakt. In de gelijktijdige tentoonstelling kregen de op de grond liggende stapels posters een sculpturale werking. Bezoekers van **Grayscale** hebben

de posters meegenomen. De affiches kregen aldus een nieuwe locatie en zo is de regenboog in al haar varianten op een natuurlijke manier verspreid.

2007 is voor CBK Zuidoost ook het jaar dat de Stadsdeelraad Zuidoost de brede taakstelling van de organisatie definitief heeft erkend. Ooit, in 1987 startte de instelling onder de naam Artoteek Zuidoost met als taak van haar opdrachtgever Stadsdeel Zuidoost: het draaien van een artoteek. Door de jaren groeide het activiteitenpalet. Dit met dank aan de inzet van velen die bij de instelling hebben gewerkt. Zeker ook dankzij de extra steun van financiers als de Gemeente Amsterdam en diverse fondsen. In 2003 werd de ontwikkeling van groei bestuurlijk zichtbaar met het raadsbesluit 'Van Artoteek naar Centrum Beeldende Kunst Zuidoost'. Daarmee gaf het Stadsdeel Zuidoost een tijdelijke extra financiering aan de instelling om de verbrede taakstelling uit te bouwen en te bestendigen. Voorjaar 2006 werd het functioneren van Centrum Beeldende Kunst Zuidoost – de naam was intussen al aangepast aan de verbrede taakstelling – positief geëvalueerd. Deze evaluatie werd de opmaat voor het besluit van 26 juni 2007 door de Stadsdeelraad Zuidoost om akkoord te gaan met het takenpakket dat een volwaardig Centrum voor Beeldende Kunst kenmerkt: tentoonstellingen en debatten, kunst-opdrachten, kunsteducatie en kunstuitleen. Overigens werd in een motie bij het besluit het Dagelijks Bestuur opgedragen om de ontvlechting van CBK Zuidoost uit de stadsdeelorganisatie voor te bereiden.

Nieuwsgierig geworden naar andere ontwikkelingen, projecten en samenwerkverbanden? Lees en blader verder in dit jaarverslag!

Beleid

Missie

Centrum Beeldende Kunst Zuidoost wil een breed publiek in contact brengen met hedendaagse beeldende kunst en een platform zijn waarop – door middel van kunst – de discussie over maatschappelijke ontwikkelingen wordt gevoed.

Visie

CBK Zuidoost is een huis vol kunst en culturele ontmoetingen voor kunstenaars, scholen en publiek.

CBK Zuidoost heeft de volgende producten, alle gecentreerd rond actuele beeldende kunst:

- Tentoonstellingen en debatten
- Educatie
- Opdrachten en artist in residence
- Kunstuitleen en collectievorming

Rond deze producten worden activiteiten geprogrammeerd. De invulling van deze activiteiten vindt plaats op basis van artistiek inhoudelijke criteria en criteria op het gebied van cultuurbereik en participatie.

De artistiek inhoudelijke criteria omvatten reguliere aspecten als kwaliteit en authenticiteit. De interculturele invalshoek is daarbij van belang. Er wordt bij het programmeren gezocht naar een combinatie van beeldende kunst die wortelt in de canon van de westerse kunstgeschiedenis én beeldende kunst die andere vormen van beeldtradities uitdraagt.

Om cultuurbereik en participatie te genereren wordt aansluiting gezocht bij de leef- én belevingswereld van het publiek. Dit gebeurt door sociaal-maatschappelijke onderwerpen die in het afzetgebied spelen op een andere manier te positioneren, namelijk via kunst. Een tweede manier om participatie te bereiken is om het publiek een rol te geven bij de invulling van de activiteiten. Vraaggericht werken, samen met de afnemers van onze producten, staat centraal. Ook is de gedachte van 'ownership' richtinggevend bij het programmeren en uitvoeren van de activiteiten. CBK Zuidoost moet worden gedragen door de mensen die wonen en werken in Amsterdam Zuidoost.

Vandaar ook dat CBK Zuidoost intensief samenwerkt met een veelheid van partners in het sociaal-maatschappelijke en culturele veld; van KraterTheater Zuidoost tot de Openbare Bibliotheek Amsterdam (regio Zuidoost), van het Cultureel Educatief Centrum Zuidoost tot het Informatiecentrum Stadsdeel Zuidoost, van Open Schoolgemeenschap Bijlmer en Scholengemeenschap Reigersbos tot basisschool De Rozemarn, van Imagine IC tot het Stedelijk Museum Bureau Amsterdam, van het Amsterdams Fonds voor de Kunst tot het VSB Fonds en Woningstichting Rochdale. Dit alles om van elkaar het netwerk, de expertise, de middelen én het publiek te delen.

Belangrijk voor de programmering van activiteiten van CBK Zuidoost is de overtuiging dat actuele beeldende kunst niet alleen als doel functioneert maar ook als middel. Kunst is een instrument dat ook kan worden ingezet voor sociale -, ruimtelijke - en onderwijs- vernieuwing.

Ontwikkelingen

De verbrede taakstelling van CBK Zuidoost is in juni 2007 door de Stadsdeelraad Zuidoost definitief vastgesteld. Dit besluit betekende de afronding van het ontwikkelproces van Artoteek Zuidoost naar CBK Zuidoost, zoals dat in 2003 startte. De raad erkent met het genomen besluit de verbrede taakstelling van de instelling. Naast het product 'kunstuitleen' behoren ook de producten 'tentoonstellingen en debatten', 'educatie', 'opdrachten' tot de kerntaken van de instelling. Als vervolg op dit besluit werd de tijdelijke formatie van de instelling definitief gemaakt en werden de salarissen marktconform gesteld. In een motie werd tot slot de opdracht aan het dagelijks bestuur gegeven om een toekomstige verzelfstandiging van de instelling voor te bereiden. Dit proces krijgt in 2008 een vervolg.

De geplande verhuizing van CBK Zuidoost naar de nieuwe locatie, om de hoek bij het Anton de Komplein, heeft vertraging opgelopen. Ontwikkelaar Ymere kende problemen met de aanbesteding. Verwachting is dat maart 2008 de huurovereenkomst tussen Stadsdeel Zuidoost en Ymere wordt getekend en dat in mei 2008 de bouw start met het slaan van de eerste paal. De verhuizing van CBK Zuidoost zal zodoende niet plaatsvinden voor medio 2009.

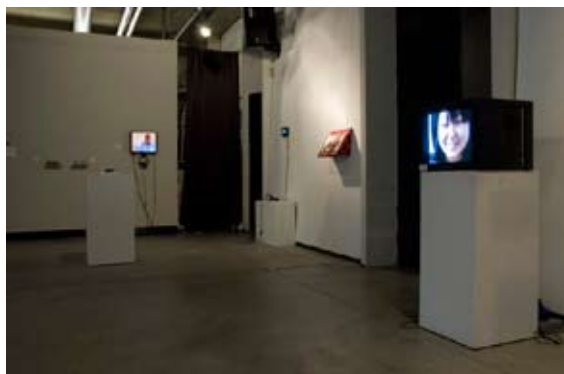
Zomer 2007 is gewerkt aan het opstellen van de aanvraag voor het Kunstenplan 2009 – 2012. In oktober is de subsidieaanvraag ingediend bij de Amsterdamse Kunstraad die voorjaar 2008 haar adviezen uitbrengt aan wethouder Gehrels van de Gemeente Amsterdam.

Het Stadsdeel Zuidoost heeft een nieuwe beleidsnotitie 'Kunst in de openbare ruimte' in voorbereiding. Sinds het

Amsterdams Fonds voor de Kunst niet langer als centrale opdrachtgever en financier functioneert voor grootschalige kunstopdrachten in de stad, komt bij CBK Zuidoost een grotere vraag binnen naar advies en begeleiding van dit soort opdrachten binnen het stadsdeel. In afwachting van de nieuwe beleidskaders kunst openbare ruimte heeft CBK Zuidoost ten aanzien van enkele lopende projecten een adviserende rol vervuld.

De marktwerking op het product kunstuitleen werd versterkt met de introductie van het concept 'Kunstuitleen op maat'. De kunstuitleen van CBK Zuidoost is van oudsher gericht op de particuliere markt, hoewel bedrijven altijd lid konden worden. Met de module 'Kunstuitleen op maat' wordt de instelling een betere speler op de markt voor bedrijven en non profit instellingen.

CBK Zuidoost heeft in 2007, net als in de voorgaande jaren, gefunctioneerd als programmerend en producerend podium. Er werd niet alleen kunst getoond die al was gemaakt. Er werd ook kunst gepresenteerd die speciaal voor de gelegenheid werd geproduceerd. Met het uitschrijven van kleinschalige kunstopdrachten binnen projecten als **Transit**, **BijlmAIR** en **Beeldend Nieuws** leverde CBK Zuidoost een bijdrage aan de inkomensontwikkeling van beeldend kunstenaars.

Organisatie

Bestuurlijke positie

CBK Zuidoost is onderdeel van de organisatie Stadsdeel Zuidoost te Amsterdam, sector Maatschappelijke Ontwikkeling. CBK Zuidoost geeft, als buitendienst, met haar activiteiten mede vorm aan het cultuurbeleid van de stadsdeelorganisatie.

Formatie

CBK Zuidoost had in 2007 4.82 structurele formatie die over diverse functies werd verdeeld:

Annet Zondervan	directeur
Eva Brinkman	stafmedewerker kunstuitleen en collectieverwerving (vanaf juli)
Hans Hellingwerf	stafmedewerker financiën en technisch adviseur
Niesje Johannes	stafmedewerker educatie
Renske de Jong	stafmedewerker tentoonstellingen en opdrachten
Maaïke Gouwenberg	vervangend stafmedewerker tentoonstellingen en opdrachten (januari t/m juli)
Ella Harris	publieksmedewerker
Lucy Hoof	publieksmedewerker
Ilse de Jong	publieksmedewerker (vanaf juni)

Daarnaast werd op projectbasis extra capaciteit ingekocht:

Marco Cops	begeleiding kunstopdrachten
Harold Schouten	idem
Chris Sigaloff	idem
Eva Brinkman	kunstuitleen op maat
Janine Scheper	pr

Kengetallen

Budget

€ 726.935 waarvan € 519.544 exploitatiekosten en € 207.390 doorberekende overhead vanuit de organisatie Stadsdeel Zuidoost. De nettobijdrage van het Stadsdeel Zuidoost aan CBK Zuidoost omvat € 276.135.

Publieksbereik 2007

Totaal 13.867 bezoekers, gebaseerd op 29 projecten met 49 activiteiten.

Het indirecte publieksbereik is hier niet in verrekend. Op het product kunstopdrachten dat resulteert in tijdelijke en permanente kunst in de openbare ruimte, is het indirecte publieksbereik relevant maar moeilijk meetbaar. Vandaar dat voor het in 2007 gerealiseerde project *Grayscale* van Amalia Pica slechts de mensen meetellen die de installatie bezochten en niet de mensen die het werk hebben gezien op de verschillende plakzuilen in de straten van Zuidoost. Datzelfde geldt voor de mensen die kennis hebben genomen van de portretfoto's van *Petje af!* te zien in de reclamezuilen in het centrum van Amsterdam en als banners aan de gevel van het Stadsdeelnkantoor Zuidoost.

Publieksbereik geanalyseerd en in historische context

Jaar	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001
Bereik	13.867	15.441	14.463	8.343	8.108	5.915	5.717

Publieksbereik per functie

In vergelijking met 2006 is er sprake van een lichte terugval in het totale bereik.

De belangrijkste reden daarvoor is te vinden bij het product tentoonstellingen. De exposities buiten de deur, in publieke ruimten zoals het atrium van het CEC en de Dienst Gemeentebelastingen Zuidoost, hebben qua tijdsduur minder lang gestaan en zo minder publiek bereikt. Voor het overige is het bereik op het product tentoonstellingen stabiel. Op het product educatie zet de vorig jaar ingezette groei zich door. Dit is vooral te danken aan het nieuwe structurele samenwerkverband met de Open School-gemeenschap Bijlmer. Deze voortgezet onderwijs instelling bezoekt CBK Zuidoost meerdere keren per jaar met verschillende groepen.

8.699 Tentoonstellingen en debatten, kunstopdrachten en artist in residence exclusief het indirecte publieksbereik voor kunst in de openbare ruimte en internet

2.487 Educatie
gebaseerd op 79 klassen en groepen:
basisonderwijs: 9 scholen met 26 groepen
voortgezet onderwijs: 2 scholen met 35 klassen
middelbaar beroepsonderwijs: 1 school met 1 groep
hoger beroepsonderwijs: 1 school met 2 groepen
buitenschoolse groepen: 15 groepen

2.682 Kunstuitleen
749 abonnement particulier x factor 1,5
= 1.124 personen
149 abonnement non-profit en bedrijf x factor 2
= 298 personen
42 abonnement school x 30 leerlingen per klas
= 1.260 personen

Samenstelling publieksbereik

CBK Zuidoost weet met haar activiteiten een breed publiek te bereiken. In geografisch opzicht gaat het om mensen die wonen en werken in Amsterdam Zuidoost, maar ook om mensen afkomstig uit groot Amsterdam en daarbuiten. In kleur gaat het om een gemengd publiek.

Wat betreft het profiel gaat het om enerzijds mensen met een beginnende interesse in beeldende kunst. Zij bezoeken een tentoonstelling omdat het onderwerp hen aanspreekt en men nieuwsgierig is naar een beeldende vertaling ervan. Of het gaat om leden van de kunstuitleen die via het huren en wisselen van kunst onderzoeken wat ze mooi vinden. Anderzijds behoren ook de meer 'ingewijden' in de kunst tot het publiek van CBK Zuidoost: kunstenaars, professionals uit de culturele sector, kunstdocenten met leerlingen en algemeen in cultuur geïnteresseerden.

De vier producten van CBK Zuidoost zijn afgestemd op verschillende leeftijdsgroepen. De tentoonstellingen en debatten trekken vooral een publiek boven de 25 jaar. De educatie wordt afgenomen door kinderen en jongeren, van 8 tot en met 20 jaar. De kunstuitleen trekt hoofdzakelijk klanten van 30-plus. Maar de collectie van de kunstuitleen wordt als cultureel kapitaal intensief gebruikt voor educatieve projecten en bedient dus een jong publiek. De opdrachten aan kunstenaars, die leiden tot permanente of tijdelijke kunst in de openbare ruimte, bereiken tot slot het meest gedifferentieerde publiek dat denkbaar is: namelijk iedereen die zich bevindt in de straten van Zuidoost.

Netwerkfunctie

Naast het directe publieksbereik functioneert CBK Zuidoost als een plek waar informatie kan worden ingewonnen over beeldende kunst en het functioneren van deze discipline binnen een multi-etnische samenleving. De instelling wordt regelmatig geconsulteerd op haar ervaringen en netwerk. CBK Zuidoost is daarmee een schakel binnen de diverse culturele en sociale netwerken die bestaan in Amsterdam en daarbuiten.

In 2007 werden de curatoren van het curatoren training programma van De Appel geadviseerd over onder meer de sociaal-maatschappelijke netwerken en belangrijke sleutelfiguren in Amsterdam Zuidoost. Mede daardoor kende hun project 'The Go Between' – dat zich afspeelde in de Bijlmer – een vliegende start. Dit contact kreeg een meer artistiek inhoudelijk vervolg met de realisatie van *Het Bijlmer Licht*, een tijdelijk monument ter herdenking van de Bijlmer vliegcrash.

SKOR – de landelijk opererende Stichting Kunst Openbare Ruimte – organiseerde mei 2007 in het kader van Art Amsterdam onder de titel 'PassTravel/What is going on' een route langs kunst in de openbare ruimte van Amsterdam. In stadsdeel Zuidoost werd CBK Zuidoost aangedaan om informatie te krijgen over het residence project *BijlmAIR* en het monument Anton de Kom.

Voor studenten van de afdeling Kunsteducatie van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten verzorgde CBK Zuidoost een introductie. Onderwerp van gesprek was het functioneren van een instelling voor actuele beeldende kunst in een multi-etnische context. Aandachtspunten

waren de invulling van de kunsteducatieve activiteiten en strategie van intercultureel programmeren.

Ook leverde CBK Zuidoost een bijdrage aan de panel-bijeenkomst die LA Group in opdracht van het Stadsdeel Zuidoost juni 2007 organiseerde in het kader van de Creatieve Coalitie Zuidoost.

De netwerkfunctie van CBK Zuidoost wordt gereflecteerd in het aantal telefonische contacten. De inkomende telefoontjes zijn in 2007 per maand gescoord. Uit de optelling blijkt dat CBK Zuidoost in 2007 zo'n 1.065 keer is gebeld met algemene vragen of informatieverzoeken.

Kengetallen functie kunstuitleen

Samenstelling collectie kunstuitleen

Omvang 2.431

Intercultureel 28 % van de aankopen in 2007 valt onder de definitie intercultureel

Intercultureel werk = kunst die in beeldtaal niet alleen is geïnspireerd op de westerse canon van de kunstgeschiedenis.

Samenstelling abonnementen – deelnemers

In 2007 telde de kunstuitleen 940 abonnementen verdeeld over 499 actieve deelnemers.

Samenstelling abonnementen – deelnemers in historische context

Jaar	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001
Deelnemers	499	486	435	539	501	541	564
Abonnementen	940	938	916	887	915	956	971

Producten

Inleiding

De vier producten van CBK Zuidoost – tentoonstellingen en debatten, educatie, kunst opdrachten en artist in residence, kunstuitleen en collectie – zijn terug te vinden in de verschillende projecten en activiteiten die gedurende het jaar worden geprogrammeerd. Binnen de programmering worden dwarsverbanden gelegd. Dit betekent dat één project meestal leidt tot meerdere activiteiten. Ervaring heeft geleerd dat met verschillende activiteiten per project meer én meerdere soorten publiek worden bereikt.

In 2007 zijn in totaal 29 projecten uitgevoerd. Deze projecten omvatten in totaal 49 activiteiten oftewel 49 momenten waarmee het publiek werd bereikt.

Tentoonstellingen en debatten

Uitgangspunten

- Artistieke kwaliteit
- Onderwerpen die aansluiten bij leef- en belevingswereld publiek
- Aandacht voor in Nederland wonende / werkende kunstenaars uit andere culturen

Ontwikkelingen

In 2007 zijn de in voorgaande jaren ingezette ontwikkelingen bestendig.

In de eerste plaats de ambitie om op straat en in semi-openbare ruimtes presentaties te realiseren. Kortom op plekken waar al veel publiek is.

Dit betekende voor 2007 drie exposities in het atrium van het CEC gebouw: **Oso Sma / Huisvrienden** met een presentatie van Marcel Pinas, **Het Bijlmer Licht** van Mark Hosking en **Cover** van Linda-Maria Birbeck. **Grayscale** van Amalia Pica was te zien op plakzuilen in de straten van Zuidoost. En reclamezuilen op straat door heel Amsterdam toonden foto's van de opdracht **Petje af!** gemaakt door Alex ten Napel. Met **Beelden bij de Belasting: Pukamani grafpalen** werd ook in 2007 een tentoonstelling gerealiseerd in het atrium van de Dienst Gemeente Belastingen Amsterdam.

Een tweede ambitie die werd bestendig is die om op te treden als opdrachtgever voor kunstproducties. CBK Zuidoost wil niet alleen werk tonen dat al is gemaakt maar ook opdrachtgever zijn voor nieuw werk. Dit geeft de instelling de kans om kunst te laten maken die past bij haar inhoudelijke uitgangspunten. Bijvoorbeeld het presenteren

van kunst die thematisch aansluit bij de leef- en belevingswereld van het publiek.

Transit en **Beeldend Nieuws** zijn daartoe jaarlijks terugkerende formats. Dit jaar verkoos Brigitte Mulders – beeldarchivaris voor **Beeldend Nieuws** – het thema nieuwkomers en verbeeldde deze in de presentatie **Nieuw in de Bijlmer**. Het project werd bovendien in de vorm van een gratis nieuwskrant in een oplage van 10.000 verspreid onder reizigers bij station Bijlmer-Arena en Centraal. Met **Transit: Passie te huur** van Yvonne Dröge Wendel en Saliou Traoré werden automobilisten en wandelaars aan de Bijlmerdreef verleid te stoppen en kennis te maken met de geneugten van het lenen van kunst. Roosien Verlaan maakte **Gaaspermolen 1707 – 2007**, een installatie bij de festiviteiten rond het 300-jarig bestaan van de Gaaspermolen.

De ontwikkeling dat eerder gemaakte of getoonde producten later, op een andere plek of in een andere context, nog een keer worden gepresenteerd zette ook door. Op die manier bereikt een product meer publiek.

De in 2006 gemaakte tentoonstelling **Beeldend Nieuws: Komen en Gaan van Desmond Spruijt** reisde begin 2007 door naar het Infocentrum Zuidoost. **Grayscale** van Amalia Pica en **Cover** van Linda-Maria Birbeck waren na een tentoonstelling in CBK Zuidoost later nog te zien in het atrium van het CEC gebouw.

Educatie

Uitgangspunten

- Op maat ontwikkelen
- Binnen- en buitenschools
- Aansluiten bij het (onderwijs)curriculum
- Aansluiten bij leef- en belevingswereld
- Vakoverschrijdend, interdisciplinair (niet alleen beeldende vorming maar ook vanuit het praten over en kijken naar beeldende kunst bijdragen aan taalontwikkeling en wereldoriëntatie)
- Receptief en actief

Het educatiebeleid van CBK Zuidoost is gericht op het ontwikkelen van structurele samenwerkverbanden en projecten die meerdere jaren achter elkaar afgezet kunnen worden.

De educatieve samenwerkverbanden van structurele aard worden onderhouden met afnemers uit het primair – en voortgezet onderwijs en met andere sociale en culturele instellingen uit Amsterdam Zuidoost. Met die laatste groep worden bij jaarlijks terugkerende culturele thema's, interdisciplinaire programma's ontwikkeld zoals de projecten rond de **Kinderboekenweek** en het **Zomerfestival**.

De aanwezigheid van een actuele kunstcollectie is voor het educatiebeleid van CBK Zuidoost van grote waarde. De kunstuitleencollectie is een rijk geschakeerd onderwijsmiddel dat altijd voor handen is. Allerlei onderwerpen en thema's zijn er in terug te vinden. Bovendien is de collectie een gebruikerscollectie. De leerlingen en cursisten mogen dus niet alleen kunst kijken, ze mogen er ook aan zitten.

Ontwikkelingen

De in het najaar 2006 gestarte samenwerking met Open Schoolgemeenschap Bijlmer werd in 2007 bestendigd. Met twee van de drie voortgezet onderwijs scholen – Open Schoolgemeenschap Bijlmer en Scholengemeenschap Reigersbos – heeft CBK Zuidoost een structureel samenwerkverband. Samen met de coördinerend vakdocenten worden educatieve activiteiten ontwikkeld en uitgevoerd. De kunsttieleencollectie wordt daarbinnen actief ingezet als cultureel kapitaal. Maar ook de staande tentoonstellingen zijn vaak het onderwerp van aandacht.

CBK Zuidoost verzorgde in 2007 een programma voor de afdeling Inburgering volwassenen van het ROC Amsterdam. Met docente Beppy Milder werd voor een groep inburgeraars op maat een educatief programma ontwikkeld en uitgevoerd. Hoofddoel was de taalverwerving van de cursisten met als startpunt de tentoonstelling **Oso Sma / Huisvrienden** met werk van kunstenaar Marcel Pinas. Beppy Milder docent Volwassen Onderwijs ROC van Amsterdam schrijft over deze ervaring: “ [...] door de mogelijkheden die ons ter beschikking zijn gesteld, heeft deze manier van reflecteren, uitwisselen en samenwerkend vormgeven meer opgeleverd dan menig lesuurtje binnen de vier muren van een leslokaal!”

Voor studenten Kunsteducatie van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten heeft CBK Zuidoost een introductie verzorgd. Onderwerp van gesprek was het functioneren van een instelling voor actuele beeldende kunst in een multi-etnische context. Aandachtspunten waren de invulling van de kunsteducatieve activiteiten en strategie van intercultureel programmeren.

Ook dit jaar werden niet alleen educatieve activiteiten met een receptieve component uitgevoerd. De combinatie van receptief én actief bezig zijn is succesvol. Dit gebeurde in 2007 bij onder meer **Oso Sma / Huisvrienden**, **Gaaspermolen 1707 – 2007**, het **Zomerfestival**, de **Kinderboekenweek**. Kunstenaars spelen een voorname rol in de begeleiding. In 2007 waren Kaleb de Groot, Geertje Tjalma, Marcel Pinas en René Tosari enthousiaste begeleiders.

Opdrachten en artist in residence

Uitgangspunten

- Artistieke kwaliteit
- Opwaardering van het publieke domein (prettiger, meer herkenbaar, veiliger)
- Aansluiten bij de ontwikkelingen van ruimtelijke en sociale vernieuwing
- Kleinschalige – en grootschalige kunst opdrachten

Er is een onderscheid tussen grootschalige – en kleinschalige kunst opdrachten. De eerste soort leidt meestal tot monumentale kunstwerken in het publieke domein die worden toegevoegd aan de collectie openbaar kunstbezit van het Stadsdeel Zuidoost. De tweede soort leidt tot kunstpresentaties van meer tijdelijke aard, veelal op straat of op semi-publieke plekken.

De rol van CBK Zuidoost ten aanzien van kunstopdrachten is divers:

- adviserend aan derden
- coördinerend en uitvoerend voor andere partijen
- coördinerend en uitvoerend op eigen titel.

CBK Zuidoost is het coördinatiepunt van de **Werkgroep Kunst & Vernieuwing**. In afwachting van de nieuwe beleidsnotitie kunst in de openbare ruimte 2008 – 2011 van het Stadsdeel Zuidoost heeft de genoemde werkgroep in 2007 niet gefunctioneerd. CBK Zuidoost heeft voor lopende projecten, al dan niet via het opdrachtgeverschap van Stadsdeel Zuidoost, op verzoek een adviserende rol uitgeoefend.

Ook is CBK Zuidoost het coördinatiepunt voor het meerjarige project **Ontmoetingen Zuidoost (OZO)**. **OZO** is een samenwerkproject met het Amsterdams Fonds voor de Kunst en het VSB Fonds. **OZO** is in essentie een onderzoek naar de (on-)mogelijkheden om kunst in te zetten als katalysator voor ontmoeting.

Voorts initieert CBK Zuidoost kleinschalige kunstopdrachten die tijdelijke presentaties opleveren. Voorbeelden zijn het meerjarige artist in residence project **BijlmAIR** en de opdrachten binnen de projecten **Transit** en **Beeldend Nieuws**.

Ontwikkelingen

Grootschalige kunstopdrachten

De nieuwe beleidsnota over kunst in de openbare ruimte in het Stadsdeel Zuidoost is in voorbereiding en komt voorjaar 2008 ter besluitvorming in de Stadsdeelraad. CBK Zuidoost leverde een inhoudelijke bijdrage.

In afwachting op deze notitie adviseerde CBK Zuidoost aan het Stadsdeel Zuidoost over een aantal lopende projecten: de kunstopdracht Bijlmer Sport Centrum, de interactieve MoodWall bij het viaduct Amsterdamse Poort – Podium Kwakoe en de kunstopdracht voor bij het station Bijlmer-Arena.

Er is geen voortgang te melden ten aanzien van de opdracht voor de inrichting van de binnentuin van het Stadsdeelkantoor, uit te voeren door Annelies Dijkman. Dit als gevolg van aanhoudende onduidelijkheden over de start van de nieuwbouw naast het Stadsdeelkantoor.

Binnen de reguliere formatie van CBK Zuidoost zijn voor begeleiding van dit soort arbeidsintensieve projecten geen vaste uren aanwezig. Daarom wordt waar nodig formatie incidenteel op projectbasis ingekocht. In 2007 gebeurde dit voor de kunstopdracht Bijlmer Sport Centrum. Harold Schouten van WISEGUYS urban art projects werd op projectbasis ingehuurd.

Er zijn informerende gesprekken gevoerd met Helga Lasschuijt, curator van de Straat van Sculpturen. Dit initiatief realiseert voorjaar 2009 in Amsterdam Zuidoost een grote manifestatie met tijdelijke en permanente kunst in de openbare ruimte.

Kleinschalige opdrachten

In 2007 werden door CBK Zuidoost voorts kleinschalige opdrachten gerealiseerd binnen de projecten **Transit**, **Beeldend Nieuws**, **BijlmAIR** Bijlmer Artist In Residence en **Gaaspemolen 1707 – 2007**.

Het meerjarige project **BijlmAIR** omvat nog steeds een residency van een kunstenaar in het atelier van CBK Zuidoost. De kunstenaar krijgt de opdracht een werk te maken dat reflecteert op het multi-etnische Stadsdeel Zuidoost. De selectie van kandidaten werd in 2007 gedaan door een commissie bestaande uit Jelle Bouwhuis curator van het Stedelijk Museum Bureau Amsterdam, kunstenaar Patricia Kaarsenhout, Xander Karskens curator van het museum De Hallen in Haarlem en Renske de Jong namens CBK Zuidoost.

Het in 2002 jaar gestarte project **Ontmoetingen Zuidoost (OZO)** is weer vervolgd. **OZO** heeft als doel te onderzoeken op welke manier kunst een bijdrage kan leveren aan het genereren van ontmoetingen binnen een multi-etnische samenleving. In 2007 richtte de aandacht zich op de Venserpolder. Er was aanvullende financiering vanuit Kunstenaars&CO., Stadsdeel Zuidoost / Wij Amsterdammers en vijf woningcorporaties met bezit in de Venserpolder: Alliantie Amsterdam, Algemene Woningbouw Vereniging, Eigen Haard, Woonstichting De Key en Ymere.

Het bureau WISEGUYS en Stichting Nederland Kennisland hebben van CBK Zuidoost opdracht gekregen om **OZO / Venserpolder** inhoudelijk te begeleiden en logistiek te coördineren. Vijf kunstenaars gingen voorjaar 2007 aan de slag: Otto Berchem, Karin Peulen, Wim Verhoeven die samen werkt met Liesje Diemont en Caroline de Roy, Franck Bragigand en Tirzo Martha. Het hele project zal een jaar in beslag nemen en wordt voorjaar 2008 afgerond.

Kunstuitleen en collectie

Uitgangspunten

- Artistieke kwaliteit
- Jonge kunstenaars
- Kunstenaars die niet alleen werken vanuit de canon van de westerse kunstgeschiedenis
- Diversiteit in techniek gerelateerd aan het totaal van de collectie

Het verwervingsbeleid is een mix van inhoudelijke uitgangspunten gecombineerd met pragmatische gegevens. Welk soort werk is populair bij de klanten? Welke techniek moet worden gekocht om de diversiteit in stand te houden? Hoeveel kunstwerken zijn nodig om in de omvang van de collectie geen negatieve groei te krijgen? Hoe onderscheidt de collectie zich van andere kunstuitlenen?

De nieuwe werken worden twee keer per jaar aan het publiek gepresenteerd.

CBK Zuidoost profileert zich als een kunstuitleen met een interculturele component. Er is in het aankoopbeleid gerichte aandacht voor kunst afkomstig van andere continenten. Naast aandacht voor kunst die wortelt in de canon van de westerse kunstgeschiedenis wordt actief gezocht naar werken die andere vormen van beeldtradities uitdragen.

Het bezit van een dynamische gebruikerscollectie is een waardevol cultureel kapitaal. Vandaar dat de collectie, los van de functie kunstuitleen, actief wordt aangewend voor participatie en educatie.

Ontwikkelingen

Er zijn in 2007 153 kunstwerken en consignatieobjecten en kunstwerken verkocht met een totale verkoopwaarde van € 34.236. Objecten als sieraden, tassen, keramiek in oplage uit de cadeauwinkel van CBK Zuidoost zorgde voor een omzet van € 8.747. Voor het overige deel – 32 stuks, € 25.489 – ging het om kunstwerken uit de collectie.

In 2007 zijn 60 kunstwerken aangekocht met een budget van € 37.714. Het betrof werken van:

Marjolein van den Berg, Saskia de Brauw, Ditte Brouwers, Chris de Bueger, Anneke Camstra, Cassander Eeftink Schattenkerk, Dan Ernst, Wilgo Elshot, Tara Fallaux, Annabel Garriga, Peter Greenaway, Margot de Jager, Hugo Kaagman, Masataka Kuroyanagi, Jikke van Loon, Tineke Porck, Atsuo Sakazume, George Struikelblok, Andrea Stultiens, Marijke Verhoef, Astrid Vlasman en Yuki Hasegawa.

De marktwerking op het product kunstuitleen werd versterkt met de introductie van het concept 'Kunstuitleen op maat'. De kunstuitleen van CBK Zuidoost is van oudsher gericht op de particuliere markt. Mede op basis van de vraag uit deze klantengroep is de collectie gevormd. Bedrijven en non-profit instellingen kunnen natuurlijk via een regulier lidmaatschap kunst lenen. Er blijkt het laatste jaar bij deze klanten echter een groeiende vraag naar een op maat geleverd product. Met de module 'Kunstuitleen op maat' speelt CBK Zuidoost in op die vraag. CBK Zuidoost richt de kantoorruimten van de opdrachtgever in conform de wens, veelal aan de hand van een overkoepelend thema of onderwerp. Bij de inrichting wordt gebruik gemaakt van kunstwerken in bruikleen verkregen

bij kunstenaars die daarvoor worden betaald. In 2007 verzorgde CBK Zuidoost op deze wijze de inrichting van de kantoorpanden van de Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling van de Gemeente Amsterdam.

In 2007 vroeg CBK Zuidoost voor de aankopen niet alleen de eigen medewerkers, maar ook externe partijen om advies. Hen werd gevraagd kunstenaars aan te dragen wier werk in de uitleencollectie opgenomen zou kunnen worden. Michiel Morel van Heden (voorheen Artoteek Den Haag), Corine Spoor van Open Ateliers Zuidoost en Jedithja de Groot van Galerie 37 Spaarnestad hebben een bijdrage aan de samenstelling van deze longlist geleverd. In de toekomst zal vaker gebruik worden gemaakt van derden in het selectieproces.

Activiteitenoverzicht

Beeldend Nieuws 2006: Komen en Gaan

Kunstopdracht – Tentoonstelling – Kunstcafé

Kunstenaar: Mapping Worlds / Desmond Spruijt

25 januari t/m 13 maart CBK Zuidoost; 19 maart t/m

10 april Infocentrum Stadsdeel Zuidoost

Bereik: 215

In het kader van **Beeldend Nieuws** nodigt CBK Zuidoost een kunstenaar uit om als beeldarchivaris de actualiteit in Amsterdam Zuidoost vast te leggen. In 2006 kreeg Mapping Worlds de opdracht en koos als thema 'verhuizen'.

Onder de titel **Komen en Gaan** presenteerde Mapping Worlds een monumentale kaart van Amsterdam Zuidoost waarin alle 36.785 woningen van het stadsdeel werden verbeeld met aparte cirkeltjes. Met kleine stalen knikkertjes werd aangegeven in welke woningen er in 2006 een verhuizing plaatsvond. Jenny Wesly en Karin Wesselink portretteerden in beeld en woord acht verhuizers die tevens in de tentoonstelling werden getoond. Tijdens het Kunstcafé op 25 januari werd de inhoud van de tentoonstelling bediscussieerd. Onder leiding van Freek Ossel, voormalig Stadsdeelsecretaris Zuidoost, werd gesproken met Jeroen Slot van de gemeentelijke dienst Onderzoek + Statistiek, Eugène van Wees directeur Woningstichting Rochdale en bewoners. De expositie werd geopend door Narish Parsan, raadslid Stadsdeel Zuidoost. Na afloop van de presentatie in CBK Zuidoost reisde de expositie door naar het Infocentrum Stadsdeel Zuidoost.

Beelden bij de Belasting

Tentoonstelling

Kunstenaar: Piet van de Kar

Locatie: Dienst Belastingen Gemeente Amsterdam

Januari t/m maart

Bereik: 600

In de ontvangsthal van het kantoor van de Dienst Belastingen Gemeente Amsterdam richt CBK Zuidoost elk half jaar een tentoonstelling in met kunst. Er wordt gezocht naar werk in verschillende technieken afkomstig uit diverse stromingen van de beeldende kunst.

Piet van de Kar maakt zowel abstracte als figuratieve beelden. Zijn werk valt op door het gebruik van felle kleuren en van verschillende materialen: brons, was, polyester en hout. Op deze tentoonstelling waren drie figuratieve beelden zien. Het was een verzameling van fabeldieren: Roze Neushoorn, Bosgeest en Hert.

Bijlmermeer: OSB project week

Educatie

In samenwerking met: Open Schoolgemeenschap Bijlmer

30, 31 januari, 1 februari

Bereik: 67

De tweede klassen van Open Schoolgemeenschap Bijlmer hebben ieder jaar een projectweek over de Bijlmer. Voor de vakgroep beeldend verzorgde CBK Zuidoost met de betrokken vakdocenten een fietstocht langs kunstwerken in de openbare ruimte. Tijdens de fietstocht kregen de leerlingen vragen te beantwoorden die later op school zijn uitgewerkt. In de route werd ook een bezoek aan CBK Zuidoost opgenomen. Leerlingen maakten kennis met de instelling en bekeken de tentoonstelling

van dat moment: **Komen en Gaan**. Als afsluiting werd uit de kunstuitleencollectie een kunstwerk gekozen om op school te hangen.

De Bijlmer ontdekt

Educatie

In samenwerking met: Open Schoolgemeenschap Bijlmer

21 februari

Bereik: 56

Jaarlijks organiseert de Open Schoolgemeenschap Bijlmer voor eerstejaars leerlingen een kennismakingsdag met een aantal culturele instellingen in Zuidoost met als motto: **De Bijlmer ontdekt**. Samen met de vakdocent maakte CBK Zuidoost een anderhalf uur durend programma, inhoudelijk gekoppeld aan de collectie van de kunstuitleen en de tentoonstelling **Komen en Gaan**. De deelnemende klassen maakten aan de hand van kijk- en tekenopdrachten kennis met werk óf van kunstenaars woonachting in Zuidoost óf van kunstenaars die plekken in Zuidoost als onderwerp hebben verbeeld. Als afsluiting werd uit de kunstuitleencollectie een kunstwerk gekozen om op school te hangen.

Transit: Passie te huur

Kunstopdracht – Tentoonstelling

Kunstenaars: Yvonne Dröge Wendel, Saliou Traoré

23 maart t/m 1 april

Bereik: 61

Voor **Transit** worden kunstenaars uitgenodigd om op knooppunten in de openbare ruimte van Zuidoost een tijdelijk werk te maken.

Dröge Wendel en Traoré ontwierpen een mobile unit om aandacht te trekken van druk autoverkeer op de weg langs CBK Zuidoost. *Passie te huur* stond aan de buitenzijde van deze unit. Automobilisten en wandelaars konden bij de unit, onder het genot van een kop thee, kijken naar een film. In de film vertelden mensen enthousiaste verhalen over hun ervaringen met het lenen van kunst. Het ging om klanten van de kunstuitleen CBK Zuidoost én van de kunstuitleen in Ouagadougou, hoofdstad van Burkina Faso. Daar startte enkele jaren geleden – naar voorbeeld van het kunstuitleen-concept in Nederland – de eerste Afrikaanse kunstuitleen. Dröge Wendel en Traoré maakten ook een boek met gelimiteerde oplage, waarin functionaliteit en schoonheid van de diverse kunstwerken uit de kunstuitleencollectie van CBK Zuidoost in vrolijke photoshop collages werd aange-toond. De tentoonstelling werd geopend door John Loose, directeur SBK Amsterdam.

Petje af! 20 jaar Stadsdeel Zuidoost

Opdracht – Tentoonstelling

Kunstenaar: Alex ten Napel

20 april t/m 20 mei

Locatie: CBK Zuidoost, gevel kantoor Stadsdeel Zuidoost, mupi's in Amsterdam

Bereik: 349

Het 20-jarige bestaan van Stadsdeel Zuidoost was aanleiding voor een foto-opdracht aan Alex ten Napel. Hij richtte enkele dagen zijn studio in op locatie in het stadsdeeltkantoor. Bewoners werden voorafgaand in de media opgeroepen om langs te komen en zich te laten portretteren. Eén voorwaarde: men moest komen mét hoed, muts, petje of hoofddoek. Ruim

zeventig mensen gaven hieraan gehoor. De door Ten Napel geportretteerde mensen zijn beeldvullend tegen een neutrale achtergrond vastgelegd. De resultaten van *Petje af!* werden op drie manieren gebruikt. Voor een tentoonstelling met prints in CBK Zuidoost, voor een affichecampagne in mupi's in het Amsterdamse straatbeeld en voor twee monumentale banners aan de gevel van het Stadsdeelkantoor Zuidoost. Stadsdeelvoorzitter Elvira Sweet opende de tentoonstelling.

De Bijlmer ontdekt

Educatie

In samenwerking met: Open Schoolgemeenschap Bijlmer

24 april

Bereik: 78

Een herhaling van de activiteit op 21 februari, nu met andere eerstejaars leerlingen. Ook dit keer verzorgde CBK Zuidoost een anderhalf uur durend programma dat met de vakdocent was ontwikkeld. Aandachtspunten: de tentoonstelling *Petje af!* van Alex ten Napel en de collectie van de kunstuitleen. Als afsluiting werd uit de kunstuitleencollectie een kunstwerk gekozen om op school te hangen.

Introductie op de collectie van de kunstuitleen

Educatie

In samenwerking met: Scholengemeenschap Reigersbos

27 april, 15 en 16 mei

Bereik: 194

Onderdeel van een meerjarige lessencyclus, samengesteld voor leerlingen van vmbo, havo en vwo van Scholengemeenschap Reigersbos in het kader van receptieve beeldende vorming. De opzet van deze jaarlijks terugkerende activiteit was dit jaar enigszins anders. Startpunt was dit keer de schilderijen en collages van de leerlingen zelf. Deze had men gemaakt op school naar aanleiding van het thema: 'Het land dat in mij woont'. De werken werden tijdens het bezoek aan CBK Zuidoost bekeken, besproken en beoordeeld. De kunstuitleencollectie diende daarbij als context en vergelijkend hands-on leermiddel. Als afsluiting werd uit de kunstuitleencollectie een kunstwerk gekozen om op school te hangen.

Wandel- en speurtocht langs kunst in het Bijlmermuseum

Educatie

In samenwerking met: Scholengemeenschap Reigersbos

April

Bereik: 149

Onderdeel van een meerjarige lessencyclus samengesteld voor leerlingen van vmbo, havo en vwo van Scholengemeenschap Reigersbos in het kader van receptieve beeldvorming. Voor de derde klassen van het vmbo is een lesprogramma ontwikkeld met een hoog doe gehalte. Kern van dit programma is, naast voorbereidende- en verwerkingslessen, een wandeling door het oude hart van Amsterdam Zuidoost, het **Bijlmermuseum**. Tijdens de wandeling kregen leerlingen informatie over een stukje recent cultureel erfgoed uit hun directe omgeving. Ook beantwoordden zij vragen die ingingen op de stedenbouwkundige situatie en de aanwezige kunstwerken in de openbare ruimte.

Gaaspermolen 1707 – 2007: 300 jaar cultuurgood verbeeld door kunstenaars en kinderen

Opdracht – Educatie – Presentatie

Kunstenaars: René Tosari, Roosien Verlaan

In samenwerking met: Stichting Gaaspermolen,

Open Ateliers, Prof. dr I.C. Van Houteschool, De Tamboerijn,

Jan Woudsmaschool en Cornelis Jetsesschool

12 en 13 mei

Bereik: 120 waarvan 70 leerlingen basisonderwijs

De Gaaspermolen uit 1707 is het oudste cultuurmonument van Amsterdam Zuidoost. Het 300-jarige jubileum was voor Stichting Gaaspermolen aanleiding voor een aantal

feestelijke activiteiten tijdens de Nationale Molen- en Fietsdag. Samen met CBK Zuidoost werd een kunst-opdracht gerealiseerd. René Tosari gaf enkele workshops aan 70 basisschoolleerlingen met als resultaat 70 vlaggen op een lijn en vier molendoeken. Alle door de kinderen kleurrijk beschilderd. Roosien Verlaan presenteerde met een performance de installatie 'Molenmens: We love technology! Don't we?'. De performance – waarbij een danseres zich bewoog door een houten installatie met beweegbare onderdelen die muzikale klanken voortbrachten – was te lezen als visuele vragen en opmerkingen over het nut, het plezier en de dwang van technologie. Het geheel is vastgelegd met foto's en een video.

Oso Sma / Huisvrienden

*Tentoonstelling – Artist in residence – Educatie – Workshop
Kunstenaar: Marcel Pinas*

*In samenwerking met: CEC, ROC Amsterdam Inburgering
volwassenen, Krater Theater Zuidoost*

Mei t/m september

Bereik: Tentoonstelling 3.000 waarvan 25 ROC Volwassenen

Onderwijs

Marcel Pinas werkte gedurende een maand op gezette tijden als artist in residence in een tijdelijk atelier in het atrium van het CEC. Bezoekers van het gebouw zagen hem aan het werk. Met een groep inburgeraars van ROC Amsterdam werd een educatief programma uitgevoerd ter ondersteuning van het onderwijsleerdoel taalverwerving. Begeleidend docente Beppy Milder: " [...] deze manier van reflecteren, uitwisselen en samenwerkend vormgeven heeft meer opgeleverd dan menig lesuurtje binnen de muren

van een leslokaal". Voor buurtbewoners werd op woensdagmiddag een workshop georganiseerd. Deelnemers van de poëzieworkshop van Krater Theater Zuidoost ontmoetten de kunstenaar, spraken over zijn werk en schreven daarover gedichten. Krater organiseerde ook een muziekworkshop onder leiding van Pablo Nahar. Dit alles in de context van een tentoonstelling met drie monumentale vierluiken van Marcel Pinas, in hetzelfde atrium. Pinas verwijst in zijn werk naar de cultuur van de Surinaamse marrongemeenschap Ndyuka waarbinnen hij is opgegroeid. Hij laat zich inspireren door het Afaka schrift, een geheimschrift dat rond 1910 door Ndyuka's werd gebruikt en door tembé/houtsnijwerkmotieven.

Blanco: Luku san bondru kan du

Tentoonstelling – Educatie – Tori Bakadina

*In samenwerking met: Stichting Surinaamse Vrouwen
Bijlmermeer, SteenGoed, Assoefa, Shri Laksmi, Crescendo
25 mei t/m 9 juni CBK Zuidoost; juni t/m november OBA
vestigingen Bijlmerplein en Ouderkerk aan de Amstel
Bereik: 324*

In **Blanco** krijgen bewoners van Zuidoost de gelegenheid zelf een tentoonstelling samen te stellen en in te richten. De titel verwijst niet alleen naar een lege ruimte die gevuld moet worden, maar ook naar de relatieve onbekendheid van de deelnemers met het functioneren als gastcurator. De deelnemers ontwikkelen kennis over het organiseren van presentaties en raken (meer) bekend met de wereld van de beeldende kunst.

De Stichting Surinaamse Vrouwen Bijlmermeer (SVB) bestond 25 jaar in 2007. De gastcuratoren van SVB gaven hun tentoonstelling de titel **Luku san bondru kan du** oftewel “kijk wat bundeling van krachten tot stand kan brengen”. Dit om te benadrukken hoe belangrijk samenwerking voor de stichting is. Op de tentoonstelling was archiefmateriaal over de SVB te zien. Fotograaf Augusto Uiterwerf toonde portretfoto's van vrouwen en mannen van het eerste uur. Ook waren resultaten te bewonderen van diverse eerder georganiseerde workshops en cursussen. Zoals prapies – gemaakt in samenwerking met kunstenaars van SteenGoed – hoofddoeken/anisa's, Afrikaanse headties en koto's. Tijdens de expositie werden samen met de SVB schoolklassen ontvangen. De leerlingen gingen aan de slag en vouwden een anisa, schreven een rap of een verhaal over Suriname. Voor ouderen vond drie keer een verhalenmiddag/tori bakadina plaats. De opening werd verricht door Lilian Truideman, consul generaal van de republiek

Suriname. Na afloop reisde delen van de expositie door naar de Openbare Bibliotheek Amsterdam, locatie Bijlmerplein.

Kunstuitleen op maat: DMO Mensbeeld

Tentoonstelling

*Kunstenaars: Tomas Adolfs, Lard Buurman, Hans Eijkelboom, Elise van Iterson, Salwa Jabli, Brigit Mulders
Juni t/m november
Bereik: 1.850*

Het kantoorpand van de Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling van de Gemeente Amsterdam wordt vanaf 2007 door CBK Zuidoost ingericht met beeldende kunst. In de vergaderruimtes verspreid over het hele gebouw hangen zo'n veertig kunstwerken. Als overkoepelend thema voor deze eerste expositie was **Mensbeeld** verkozen. Dit als verwijzing naar de werkzaamheden van de dienst die producten levert voor de burgers van Amsterdam. De kunstwerken van Buurman, Eijkelboom, Van Iterson, Jabli en Mulders toonden elk een specifieke benadering van het onderwerp. Voor de ontvangstruimte maakte Adolfs een site specific werk.

Ontmoeting met een kunstenaar

Educatie

*Kunstenaars: Walter Bosman, Rogier Wagenvoort
In samenwerking met: Scholengemeenschap Reigersbos
19, 21 en 22 juni
Bereik: 172*

Onderdeel van een meerjarige lessencyclus samengesteld voor leerlingen van vmbo, havo en vwo van Scholen-

gemeenschap Reigersbos in het kader van receptieve beeldvorming. Leerlingen uit de tweede klassen interviewen een kunstenaar. Uitgangspunt voor het interview is een aantal – van te voren op school – klassikaal geanalyseerde kunstwerken van de betreffende kunstenaar. Vragen die aan de orde komen gaan over de stijl en het handschrift van de kunstenaar, diens motivering voor het vak en vermogen om als kleine zelfstandige door het leven te gaan. Als afsluiting van het bezoek kiezen de leerlingen werk uit de collectie van de kunstuitleen dat ze vinden passen bij de geïnterviewde kunstenaar.

Zomerfestival: Beesten

Educatie – Opdracht

In samenwerking met: Krater Theater Zuidoost,

Circus Elleboog Zuidoost

Kunstenaars: Geertje Tjalma, Kaleb de Groot

Locatie: speelveld Hoogoord

7 juli t/m 20 juli

Bereik: 370

Het **Zomerfestival** wordt georganiseerd voor kinderen van 4 tot 12 jaar uit Amsterdam Zuidoost.

CBK Zuidoost is partner voor de ontwikkeling van het activiteitenprogramma en aanbieder van de discipline beeldende kunst. Dit jaar vonden de diverse activiteiten plaats in of rondom een aantal tenten die op het grasveld bij de flat Hofgeest een echt festivalterrein vormden. Om het festival voor voorbijgangers beter te visualiseren werd een kunstopdracht gegeven. Beeldend kunstenaar Kaleb de Groot maakte een monumentale en kleurrijke blikvanger: een draakachtig beest van vele meters lang.

Het beeld was zo gemaakt dat daarna de open structuur van hout, tentdoek en restmaterialen door kinderen kon worden aangekleed met door hen gezaagde en geverfde timmerwerken. Geertje Tjalma versierde met kinderen loopkarren tot bizarre beesten.

BijlmAIR: Grayscale

Artist in residence – Tentoonstelling – Presentatie openbare ruimte

Kunstenaar: Amalia Pica

In samenwerking met: Stedelijk Museum Bureau Amsterdam

Woon/werkperiode: maart t/m juni

Tentoonstelling: 24 augustus t/m 15 september

Bereik: 124

In het kader van **BijlmAIR** worden jonge kunstenaars uitgenodigd om te wonen en werken in Amsterdam Zuidoost. Tijdens die periode maakt de kunstenaar werk dat reflecteert op dit multi-etnische stadsdeel.

De Bijlmer wordt gezien als dé multiculturele wijk waar mensen uit de hele wereld gelukkig samenleven. Amalia Pica stelde dit politiek correcte standpunt, dat nalaat om de aanwezige verschillen te specificeren, ter discussie in **Grayscale** met een serie posters van zwart-wit regenbogen. Voor **Grayscale** gebruikte Pica foto's van regenbogen gekregen van mensen uit de hele wereld. De foto's van de regenbogen werden als zwart-wit posters afgedrukt en in collages tot een geheel gemaakt. Deze collages werden in het straatbeeld van Amsterdam Zuidoost op verschillende plakzuilen geplakt. De afbeeldingen konden, als eenvoudige puzzels, worden veranderd en vormden zo telkens

nieuwe regenbogen. In CBK Zuidoost zelf maakte Pica een tentoonstelling waarbij de stapels posters een sculpturale werking kregen en de collage van posters een verbintenis legde met de posters in de openbare ruimte. *Grayscale* werd bovendien als installatie tijdens de Open Atelierroute in het CEC gebouw getoond op een grote losstaande muur. Zowel bij CBK Zuidoost als bij het CEC konden bezoekers van *Grayscale* posters meenemen. Hierdoor hebben de posters een nieuwe locatie gekregen en is de regenboog op een natuurlijke manier door Stadsdeel Zuidoost en daarbuiten verspreid.

Beelden bij de Belasting: Pukamani grafpalen

Tentoonstelling

Kunstenaars: Pedro Wonaeamirri, Patrick (Andrew) Freddy Puruntatameri en Pius Tipungwuti

In samenwerking met: Aboriginal Art Museum Utrecht

Locatie: Dienst Belastingen Gemeente Amsterdam

24 september t/m december

Bereik: 450

In de ontvangsthuis van het kantoor van de Dienst Belastingen Gemeente Amsterdam richt CBK Zuidoost elk half jaar een tentoonstelling in met kunst. Er wordt gezocht naar werk in verschillende technieken dat afkomstig is uit diverse stromingen van de beeldende kunst.

Kunstenaars Wonaeamirri, Puruntatameri en Tipungwuti uit de Tiwi eilanden (Australië) maakten alledrie een moderne Pukamani grafpaal. Deze sculpturen van ijzerhout hebben een belangrijke functie bij de begrafenisriten van de Tiwi bevolking. De geëxposeerde palen zijn echter nooit bedoeld om als grafpaal dienst te doen. De kunstenaars hebben de hedendaagse en traditionele artistieke praktijk met elkaar verbonden door de palen in een museale omgeving te plaatsen. Op die manier, los van hun eigenlijke context zetten de palen aan tot nadenken over begrippen als vergankelijkheid, culturele identiteit en de definitie van kunst versus ambacht.

Het Bijlmerlicht

Opdracht – Tentoonstelling

Kunstenaar: Mark Hosking

In samenwerking met: Stichting Beheer Groeiend Bijlmermonument, CEC, De Appel

Locatie: CEC gebouw

24 september t/m 5 oktober

Bereik: 200

Mark Hosking maakte een tijdelijk kunstwerk voor de vijftiende herdenking van de Bijlmer vliegcrash. In het voorjaar leerde Hosking de Bijlmer kennen op uitnodiging van 'The Go Between', het initiatief van de curatorenopleiding van De Appel. Hij ontwierp een voorstel voor

een tijdelijk monument voor de vliegramp. Na overleg tussen de jonge curatoren van De Appel, Stichting Beheer Groeiend Monument en CBK Zuidoost werd in het najaar het ontwerp onder regie van CBK Zuidoost gerealiseerd. Hosking maakte van het atrium van het CEC gebouw enkele dagen zijn werkplek. Bewoners uit Zuidoost en betrokkenen werden uitgenodigd van thuis een lamp in te leveren. Deze werd door Hosking tijdelijk omgebouwd tot een olielamp. De ingeleverde 72 lampen werden daarna in een spiraal geplaatst. De vorm en het hoogteverloop van de spiraal waren een verbeelding van de vlucht die het toestel indertijd maakte; vanaf het moment van opstijgen tot neerstorten. Drie avonden werd met het invallen van de schemer het kunstwerk – de olielampen – aangestoken en vormde zich in het donker een lijn met lichtjes. Na afloop kregen de mensen hun lamp weer terug met een label ter herinnering dat het gebruiksvoorwerp in huis ooit onderdeel is geweest van een kunstwerk:

Het Bijmerlicht.

2007 óók het jaar van Frank Creton

Tentoonstelling – Kunstcafé

Kunstenaar: Frank Creton

2 oktober t/m 2 november

In samenwerking met: Podium Kwakoe

Bereik: 182

Podium Kwakoe organiseerde een overzichtstentoonstelling met het oeuvre van Frank Creton, een vertegenwoordiger van de oudere generatie Surinaamse schilders. Op vijf verschillende plekken in Zuidoost was werk van hem te zien waaronder bij CBK Zuidoost. Tijdens de expositie werd een

Kunstcafé georganiseerd rond het thema: 'Surinaamse kunst of kunst met Surinaamse referenties'. Voorafgaand aan de discussie werd 'De zwarte kant van oranje' een film van cineaste Afra Jonker vertoond.

Kinderboekenweek: Sub Rosa, boeken vol geheimen

Educatie

Kunstenaar: Geertje Tjalma

In samenwerking met: Openbare Bibliotheek Bijlmermeer, Muziekcentrum Zuidoost

Deelnemende basisscholen: Achtsprong, Bijlmerhorst,

Crescendo, Polsstok, Rozemarn, Shri Laksmi

5, 10, 12 en 13 oktober

Bereik: 297

Tijdens de **Kinderboekenweek** kunnen basisscholen uit Amsterdam Zuidoost deelnemen aan een interdisciplinair educatief project voor groep 5. Uitgaande van het thema van de boekenweek – **Sub Rosa, boeken vol geheimen** – werd een workshop ontwikkeld en gegeven door beeldend kunstenaar Geertje Tjalma. Zij maakte een kartonnen doos waar zo'n 30 kinderen in konden. In de doos was het bijna donker. Daar werd een verhaal voorgelezen. Tijdens het voorlezen tekenden de kinderen wat ze hoorden op grote vellen die op de grond lagen. Maar ze zagen bijna niets. Pas na afloop van het verhaal gingen de kinderen uit de doos en werden de in het geheim gemaakte tekeningen zichtbaar en besproken.

BijlmAIR: Cover

Artist in residence – Tentoonstelling

Kunstenaar: Linda-Maria Birbeck

In samenwerking met: Stedelijk Museum Bureau Amsterdam

Mede mogelijk gemaakt door: IKEA, SAMAH, Fonds voor

Beeldende Kunst Vormgeving en Bouwkunst

Woon/werkperiode: juli t/m oktober

Tentoonstelling: 12 t/m 31 oktober CBK Zuidoost, december

CEC gebouw

Bereik: 741

In het kader van **BijlmAIR** worden jonge kunstenaars uitgenodigd om te wonen en werken in Amsterdam Zuidoost. Tijdens die periode maakt de kunstenaar werk dat reflecteert op dit multi-etnische stadsdeel.

Birbeck is geïnteresseerd in menselijk gedrag en de consequenties daarvan. Ze zoekt het persoonlijke op, zonder dit grof uit te vergroten: haar werk is intiem maar behoudt altijd een bepaalde afstand. Linda-Maria Birbeck richtte zich op het commerciële centrum van Stadsdeel Zuidoost met als focus de vestiging van IKEA. Tegelijkertijd ging zij binnen het genre documentaire fotografie verder op zoek naar het moment dat een foto meer is dan alleen een registratie van dat moment. Het resultaat werd **Cover**; een reeks portretten van AMA's oftewel alleenstaande minderjarige asielzoekers. De decors voor de portretten waren verschillende showrooms van IKEA. De uniformiteit van IKEA is een setting die bij veel mensen bekend staat als dé westerse interieur inrichting. De AMA's dromen ervan om in Nederland te wonen en deel uit te maken van de westerse maatschappij. Door hen juist in de droomwereld van IKEA te portretteren levert Birbeck subtiel commentaar. CBK Zuidoost toonde de serie foto's in de vorm van vijf lichtbakken. Na afloop waren de lichtbakken ook te zien in het atrium van

het CEC gebouw. Aanvullend heeft CBK Zuidoost ansichtkaarten laten drukken met twee foto's uit de serie. Het Bulletin van het Stedelijk Museum Amsterdam publiceerde de reeks.

Open Ateliers

Tentoonstelling – Educatie

Kunstenaar: Amalia Pica

In samenwerking met Stichting Open Ateliers

Locatie: CEC gebouw

13 en 14 oktober

Bereik: 420 inclusief 55 deelnemers rondleidingen

CBK Zuidoost was tijdens de open dagen van Stichting Open Ateliers aanwezig met een reprise van het kunstwerk *Grayscale* dat Amalia Pica maakte in het kader van *BijlmAIR*. Bezoekers werden geïnformeerd over de kunstuitleen van CBK Zuidoost. Bovendien waren er rondleidingen langs kunst in de openbare ruimte. In het Bijlmermuseum – tussen Kraaiennest en Ganzenpoort – staan diverse monumentale kunstwerken met een eigen geschiedenis en verhaal. Tijdens de rondleiding was er aandacht voor de werken van Rein Jelle Terpstra, Houcine Bouchiba, Ton Slits, Marieken Verheijen, Chaim Oren en voor het Bijlmermonument van Herman en Akelei Herzberger.

Dag van de Kunstuitleen

Tentoonstelling

3 november

Bereik: 25

De Federatie Kunstbemiddeling organiseert jaarlijks de landelijke Dag van de Kunstuitleen en ook CBK Zuidoost deed

weer mee. Als voorproef op de aanwinsten tentoonstelling in december werd een aantal nieuw verworven kunstwerken getoond. Wie op deze dag een nieuw lid aandroeg, kreeg een exclusieve uitgave cadeau: de *French Caraf*, een waterkaraf van Stijn Roodnat met twee Picardie glazen.

Black Magic Woman Award: Boerenmeisjes

Tentoonstelling – Dvd

Kunstenaars: Mounira Al Solh, Monali Meher, Anne Schiffer, Katarina Zdjelar

In samenwerking met: Krater Theater Zuidoost, Openbare Bibliotheek Bijlmermeer, Imagine IC, ZAMI, De Meervaart, Centrale Bibliotheek Amsterdam en Women Inc.

Tentoonstelling: 9 november t/m 8 december

Bereik: 395

De **Black Magic Woman Award (BMW Award)** wordt jaarlijks uitgereikt aan een vrouwelijke kunstenaar met een interculturele beeldtaal of werkwijze. Met deze prijs wil CBK Zuidoost een bijdrage leveren aan het scouten van talenten binnen de beeldende kunst. Dit jaar waren 4 kunstenaars genomineerd: Mounira Al Solh, Monali Meher, Anne Schiffer en Katarina Zdjelar. Van hen was werk te zien in de tentoonstelling **Boerenmeisjes**. Rode draad in de expositie vormde de fascinatie voor culturele gewoontes van de deelnemende kunstenaars. In het getoonde werk was zichtbaar dat ieder zich op eigen wijze probeert in te leven in de ander en daarmee probeert uit te vinden wat bijvoorbeeld een culturele code inhoudt.

Mounira Al Solh maakte 'The Sea Is A Stereo', een serie met kleine werken over een groep mannen die iedere dag in de zee bij Beiroet zwemmen. Monali Meher voerde de perfor-

mance 'Riceville II' uit, in de open lucht naast de bouwplaatsen van het toekomstige Bijlmer Sport Centrum en Cultuurgebouw. Met stenen en gekookte rijst maakte Meher tijdelijke sculpturen en reageerde ze op gebruiken uit de bouw. De performance kreeg een plek in de tentoonstelling in de vorm van een diaserie, aangevuld met collages gemaakt van rijst en Bijlmerplattegronden. Anne Schiffer maakte een serie sculpturen rond het woord 'black' aangevuld met een serie aquarellen van Ip hoezen met titels waarin ook het woord 'black' te vinden was. Katarina Zdjelar toonde de video's 'There Is No Is' en 'Don't Do It Wrong', waarin zij aan de hand van taal onderzoek doet naar verschillende onderwerpen uit de hedendaagse cultuur.

In de tentoonstelling *Boerenmeisjes* was ook een documentaire te zien over de kunstenaars en hun werk. Deze documentaire werd gemaakt door Alex Ivanov en Karin Wesselink en werd uitgebracht op dvd. Een jury bestaande uit Els Reijnders van het Amsterdams Fonds voor de Kunst, Ernst Houdkamp van Kunstenaars&CO. en kunstenaar Carla Kranendonk bepaalde de winnaar van de **Black Magic Woman Award 2007**: Mounira Al Solh. De prijsuitreiking werd dit jaar voor het eerst gehouden in de nieuwe hoofdvestiging van de Openbare Bibliotheek Amsterdam, gelegen in het centrum. Tijdens deze avond werd de documentaire getoond en twee werken van winnaar Mounira Al Solh. De uitreiking was live op internet te volgen in de eerste live streaming die de OBA vanuit de nieuwe locatie heeft gedaan.

De Bijlmer ontdekt

Educatie

In samenwerking met: Open Schoolgemeenschap Bijlmer

20 november

Bereik: 56

Een herhaling van de activiteit op 21 februari, nu met andere eerstejaars leerlingen. Ook dit keer verzorgde CBK Zuidoost een anderhalf uur durend programma dat met de vakdocent was ontwikkeld. Aandachtspunten: de tentoonstelling **Boerenmeisjes** en de collectie van de kunstuitleen. Als afsluiting werd uit de kunstuitleencollectie een kunstwerk gekozen om op school te hangen.

Les: Introductie op CBK Zuidoost

Educatie

In samenwerking met: Hogeschool voor de Kunsten,

Amsterdam

13 november

Bereik: 26

Voor studenten aan de Kunsteducatie van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten heeft CBK Zuidoost een introductie verzorgd. In het kader van hun opleiding kwamen de studenten op locatiebezoek. Onderwerp van gesprek was het functioneren van een instelling voor actuele beeldende kunst in een multi-etnische context. Aandachtspunten waren de invulling van de kunsteducatieve activiteiten en strategie van intercultureel programmeren. De discussie werd in dat kader getoetst aan de tentoonstelling **Boerenmeisjes** en het monument Anton de Kom waarvoor CBK Zuidoost in 2005 het opdrachtgeverschap namens het Stadsdeel Zuidoost heeft uitgevoerd.

Presentatie Nieuwe Werken

Tentoonstelling

1 t/m 23 december

Kunstenaars: Marjolein van den Berg, Saskia de Brauw, Ditte Brouwers, Chris de Bueger, Anneke Camstra, Cassander Eeftink Schattenkerk, Dan Ernst, Wilgo Elshot, Tara Fallaux, Annabel Garriga, Peter Greenaway, Margot de Jager, Hugo Kaagman, Masataka Kuroyanagi, Jikke van Loon, Tineke Porck, Atsuo Sakazume, George Struikelblok, Andrea Stultiens, Marijke Verhoef, Astrid Vlasman en Yuki Hasegawa.
Bereik: 25

In 2007 is de aankoopronde in één keer gedaan en zijn de aanwinsten in december gepresenteerd. Het was een tentoonstelling met veel verschillen. Zowel in de zin van techniek, formaat, werkwijze, onderwerpkeuze van het werk, als in de zin van herkomst en leeftijd kunstenaars. Daarmee deed de expositie recht aan het aankoopbeleid voor de kunstuitleen van CBK Zuidoost.

Beeldend Nieuws 2007: Nieuw in de Bijlmer

Tentoonstelling – Kunstcafé – Publicatie

Kunstenaar: Brigitte Mulders

19 januari t/m 28 februari 2008

Bereik: 238

In het kader van **Beeldend Nieuws** nodigt CBK Zuidoost een kunstenaar uit om als beeldarchivaris de actualiteit in Amsterdam Zuidoost vast te leggen. In 2007 kreeg Brigitte Mulders de opdracht en koos als thema 'nieuw in de Bijlmer'. Tijdens haar werkperiode gebruikte Mulders een lege winkelruimte in winkelcentrum Kraaiennest als atelier; met

dank aan ontwikkelaar De Principaal. Ook opende zij als dagboek een weblog (<http://zo2007.web-log.nl>). Daarop is haar eigen inburgering in de Bijlmer te zien aan de hand van schetsen en teksten. Al werkende maakte Mulders kennis met andere nieuwkomers in de Bijlmer. Het resultaat van deze residence en ontmoetingen is een serie totaalportretten van nieuwkomers in de Bijlmer. Het portret van één iemand bestaat uit een collage opgebouwd uit schilderijen, tekeningen, documenten en (bewerkte) foto's. Alle onderdelen vertellen iets over de geportretteerde. Deze komt zelf niet in beeld.

Bij *Nieuw in de Bijlmer* is ook een krant gemaakt met een oplage van 10.000 exemplaren. Hierin wordt iedere nieuwkomer uitgelicht aan de hand van een interview afgenomen en geschreven door Corine Nijenhuis en de afbeelding van het collageportret van Mulders. De krant werd in de dagen voor de opening gratis uitgedeeld in de spitsuren op de stations Bijlmer-Arena en Centraal.

Voorafgaand aan de opening vond een debat plaats. Tijdens dit Kunstcafé stond de vraag centraal: 'Hoe verbeeld je de ervaring van de realiteit en hoe ervaart de toeschouwer deze

verbeelding?'. Filosoof Rob van Gerwen, fotograaf Theo Baart, filmer Alexander Oey en Brigitte Mulders gingen aan de hand van hun eigen werk, in gesprek over de mogelijkheden van waarneming en documentair werken binnen de beeldende kunst.

Les kunst kijken en kiezen

Educatie

Gedurende het hele jaar

Deelnemende scholen: Blauwe Lijn, Rozemarn, de Schalmei, Open Schoolgemeenschap Bijlmer, naschoolse opvang de Koevoet

Bereik: 233

Gekoppeld aan een door de school aangegeven thema maken leerlingen uit het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs kennis met de collectie en het fenomeen kunstuitleen. Ook is er aandacht voor de tentoonstelling van dat moment. In 2007 betrof dit de exposities: *Petje af!*, *Cover en 2007 óók het jaar van Frank Creton*. Aan het eind van de les wordt in de meeste gevallen door leerlingen een of meerdere kunstwerken uitgekozen om op hun school te hangen.

Financien

Uitgangspunten

CBK Zuidoost is onderdeel van de organisatie Stadsdeel Zuidoost te Amsterdam.

De inzet van het Stadsdeel Zuidoost wordt gebruikt ter dekking van (een deel) van de directe en indirecte kosten op de producten tentoonstellingen en debatten, educatie en kunstopdrachten. Het product kunstuitleen draait, als interne winkel, op basis van marktprincipes.

CBK Zuidoost genereert boven op de inzet van het Stadsdeel Zuidoost eigen middelen.

Dit gebeurt met diensten uit de producten zoals de kunstuitleen en in een meer bescheiden omvang, de diensten educatie en tentoonstellingen.

Ook worden voor de realisatie van het programma meerjaren – en ad hoc subsidies binnen gehaald. Zo krijgt CBK Zuidoost subsidie van de Gemeente Amsterdam op basis van het Kunstenplan. Het gaat hierbij om een meerjaren subsidie voor de periode 2005 – 2008.

Jaarcijfers

Exclusief doorbelaste overhead van € 207.390 en de mutaties spaartegoeden van de functie kunstuitleen (balanspost)

Lasten

Personeel	€ 233.963
Huur	€ 73.177
Algemene kosten	€ 24.457
Directe kosten	€ 168.477
Aankoop kunstwerken verwervingsfonds	€ 19.469
Totale lasten	€ 519.544

Baten

Inkomsten kunstuitleen	€ 116.519
Verkoop kunst verwervingsfonds	€ 28.824
Overige inkomsten	€ 18.321
Subsidies	€ 79.746
Stadsdeel Zuidoost, netto bijdrage	€ 276.134
Totale baten	€ 519.544

Toelichting

Er is een overzicht gegeven exclusief overhead. De overheadberekening voor 2007 vindt plaats op basis van algemene verdeelsleutels van de Stadsdeel organisatie en bedroeg voor CBK Zuidoost € 207.390.

De nettobijdrage van het Stadsdeel Zuidoost aan CBK Zuidoost omvat € 276.135.

De via derden en eigen inkomsten gegenereerde baten van CBK Zuidoost omvatten € 243.410.

In 2007 werd subsidie en externe middelen ontvangen van:

- Gemeente Amsterdam, Kunstenplan 2005 – 2008
- Stadsdeel Zuidoost, citymarketing budget voor **Petje Af!**
- Stadsdeel Zuidoost, Wij Amsterdammers voor **OZO / Venserpolder**
- Amsterdams Fonds voor de Kunst voor **OZO / Venserpolder** en **Gaaspermolen 1707 – 2007**
- Kunstenaars & Co. voor **OZO / Venserpolder**
- VSB Fonds voor **OZO / Venserpolder**
- Stichting Leenrecht voor **Transit: Passie te huur**
- Vijf woningcorporaties met bezit in Venserpolder: Ymere, De Key, Eigen Haard, Alliantie Amsterdam, Algemene Woningbouw Vereniging; voor **OZO / Venserpolder**
- Dienst Belastingen Gemeente Amsterdam, **Kunstuitleen op maat**
- Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling Gemeente Amsterdam, **Kunstuitleen op maat**
- Fonds voor Beeldende Kunst Vormgeving en Bouwkunst: Linda-Maria Birbeck tijdens haar **BijlmAIR** residence en de realisatie van **Cover**

- Stichting Alleenstaande Minderjarige Asielzoekers; idem
- De Principaal, gratis winkel / atelier voor Brigitte Mulders
Nieuw in de Bijlmer.

CBK Zuidoost genereert dus via de inzet van het Stadsdeel Zuidoost een geldstroom die wordt gebruikt voor realisatie van haar missie. Er is sprake van een multiplier effect.

Totaal aankopen kunstwerken € 37.714 waarvan € 19.469 ten laste is gebracht in de exploitatie en € 18.244 op de balans is geboekt, van verwervingsfonds aan collectie.

De mutaties in het spaartegoed zijn niet opgenomen in de exploitatierekening.

In 2007 was het bruto saldo spaartegoed € 71.631 en het netto saldo € 45.027. Het eindsaldo spaartegoed op 31 december 2007 omvatte € 405.122.

Algemene kosten zijn indirecte kosten met als voornaamste posten: energie, telefoonkosten en porti, onderhoudskosten, verzekering, schoonmaakkosten, bewaking, drukwerk, kantoorbehoeften.

Directe kosten zijn direct toewijsbaar en omvatten de posten organisatiekosten en al ontvangen maar nog te besteden subsidies.

Bijlagen

Samenwerkverbanden

CBK Zuidoost heeft in 2007 met de volgende instellingen samengewerkt en of aan de volgende instellingen diensten geleverd:

Aboriginal Art Museum
Amsterdams Fonds voor de Kunst
Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten
Circus Elleboog Zuidoost
Cultureel Educatief Centrum Zuidoost
De Appel
Dienst Belastingen Gemeente Amsterdam
Dienst Maatschappelijke Ontwikkelingen Gem. Amsterdam
Federatie Kunstbemiddeling
Infocentrum Zuidoost
Imagine IC
Krater Theater Zuidoost
Muziekcentrum Zuidoost
Onderwijsinstellingen:
Basisscholen de Achtsprong, Assoeffa, de Bijlmerhorst, de Blauwe Lijn, Crescendo, Prof. dr I.C. Van Houteschool, Cornelis Jetsesschool, de Polsstok, de Rozemarn, de Schalmei, de Shri Laksmi, De Tamboerijn, Jan Woudsmaschool
Voortgezet Onderwijs *Open Schoolgemeenschap Bijlmer, Openbare Scholengemeenschap Reigersbos*
Beroepsonderwijs *Hogeschool voor de Kunsten, Amsterdam ROC Amsterdam; Afdeling Inburgering volwassenen*
Naschoolse opvang *De Koevoet*
Open Ateliers

Openbare Bibliotheek Amsterdam
Openbare Bibliotheek Bijlmermeer
Podium Kwakoe
ROC van Amsterdam
Stadsdeel Zuidoost
Stedelijk Museum Bureau Amsterdam
SteenGoed
Stichting Alleenstaande Minderjarige Asielzoekers
Stichting Artes
Stichting Beheer Groeiend Monument
Stichting Gaaspermolen
Stichting Nederland Kennisland
Stichting Surinaamse Vrouwen Bijlmermeer
SKOR/Stichting Kunst Openbare Ruimte
United Different Voices
VSB Fonds
Werkgroep Kunst & Vernieuwing
WISEGUYS urban art projects
Women Inc.
Woningstichting Rochdale
ZAMI

Overzicht media 2007

Blanco: Luku san bondru kan du

- De Echo, 30 maart 2007, 'Surinaamse vrouwen exposeren'

Oso Sma / Huisvrienden

- De Ware Tijd (Suriname), 20 juni 2007, 'Oso sma met Marcel Pinas'

Zomerfestival

- De Echo, 25 juli 2007, 'Zomerfestival groot succes'

BijlmAIR: Amalia Pica / Grayscale

- De Echo, 22 augustus 2007, 'Tentoonstelling BijlmAIR'

Het Bijlmer Licht

- Het Parool, 3 oktober 2007, 'Mark Hosking, kunstenaar'
- De Echo, 3 oktober 2007, 'Bijlmerramp belicht'
- Amsterdams Stadsblad, 3 oktober 2007, 'Herdenking Bijlmerramp in Zuidoost'
- NRC Next, 4 oktober 2007, 'Schemerlampen in de Bijlmer'

2007 óók het jaar van Frank Creton

- De Echo, 17 oktober 2007, 'Debat zwarte kant oranje'

Dag van de Kunstuitleen

- De Echo, 31 oktober 2007, 'Open dag kunstuitleen'
- Dagblad De Pers, 2 november 2007, 'Dag van de kunstuitleen'

BijlmAIR: Linda-Maria Birbeck, Cover

- De Echo, 17 oktober 2007, 'Jonge AMA's in beeld'
- Amsterdams Stadsblad, 17 oktober 2007, 'Foto expositie asielzoekers in CBK'
- Stedelijk Museum Bulletin nr 6, 2007, 'BijlmAIR Linda-Maria Birbeck'

Beeldend Nieuws: Nieuw in de Bijlmer

- De Echo, 16 januari 2008, 'Nieuwe kijk op de Bijlmer'
- Amsterdam Weekly, Volume 5/2008, Issue 1 t/m 5

Verantwoording afbeeldingen

- **Omslag voor** aankoop collectie kunstuitleen: 'Kenzo' (foto) / Tara Fallaux
- **Omslag achter** **Het Bijlmer Licht**, tijdelijke installatie / Mark Hosking – foto A. Zondervan
- **2** aankoop collectie kunstuitleen: 'The eye' (grafiek) / Annabel Garriga
- **5** **Het Bijlmer Licht**, tijdelijke installatie / Mark Hosking – foto A. Zondervan
- **10** Tentoonstelling **Boerenmeisjes** ihkv **Black Magic Woman Festival** – foto A. Vahtra
- **17** Amalia Pica vertelt bezoekers over **BijlmAIR, Grayscale** – foto A. Zondervan
- **19** Gevel Stadsdeelkantoor Zuidoost met banners **Petje af!** van Alex ten Napel – foto A. ten Napel
- **20** door kinderen beschilderde molendoeken ihkv **Gaaspermolen 1707 – 2007** – foto A. Zondervan
- **22** deelnemers aan het **Zomerfestival**, project Kaleb de Groot – foto K. de Groot
- **23** Marcel Pinas vertelt aan bezoekers over **Oso Sma / Huisvrienden** – foto A. Zondervan
- **24** portret uit reeks **BijlmAIR, Cover** van Linda-Maria Birbeck
- **25** aankoop collectie kunstuitleen: 'Zonder titel' (gouache op papier) / Chris de Bueger
- **26** aankoop collectie kunstuitleen: 'Zonder titel' (foto) / Cassander Eeftink Schattenkerk
- **29** kinderen bij proefopstelling **Het Bijlmer Licht** – foto M. Oudshoorn
- **30** collage posters **BijlmAIR, Grayscale** van Amalia Pica
- **33** leerlingen en docente van De Ster op bezoek in de kunstuitleen – foto A. Zondervan
- **34** aankopen collectie kunstuitleen:
Boven 'zonder titel' (inkt op papier) / Anneke Camstra
Onder 'zonder titel' (brons) / Jikke van Loon
- **35** aankoop collectie kunstuitleen: 'Mie nanga joe' (acryl op doek) / George Struikelblok
- **36** aankopen collectie kunstuitleen:
Boven 'Twiske hoogzomer' (olie op doek) / Ditte Brouwers
Onder 'Luister' (acryl op doek) / Wilgo Elshot
- **40** **Passie te huur**, een impressie van Yvon Dröge Wendel en Saliou Traoré
- **42** Gevel Stadsdeelkantoor Zuidoost met banner **Petje af!** van Alex ten Napel – foto A. Zondervan

- **45** **Gaaspermolen 1707 – 2007**
Boven door kinderen beschilderde molendoeken – foto A. Zondervan
Onder performance en installatie 'We love technology! Don't we' van Roosien Verlaan – foto A. Zondervan
- **47** Marcel Pinas vertelt aan bezoekers over **Oso Sma / Huisvrienden** – foto A. Zondervan
- **52** presentatie **BijlmAIR, Grayscale** van Amalia Pica – foto A. Vahtra
- **57** portret uit reeks **BijlmAIR, Cover** van Linda-Maria Birbeck
- **60** installatie Monali Meher ihkv Tentoonstelling **Boerenmeisjes** ihkv **Black Magic Woman Festival** – foto's A. Vahtra
- **64** collageportret uit **Nieuw in de Bijlmer** door Brigitte Mulders – foto B. Mulders
- **65** deelnemers aan het **Zomerfestival**, project Kaleb de Groot – foto K. de Groot
- **66** Frank Creton wordt geïnterviewd door Radio Wereldomroep – foto A. Zondervan
- **71** bezoekers **Blanco, Luku san bondru kan du** van Surinaamse Vrouwen Bijlmermeer – foto P. Ridderhof
- **73** bezoekers **Kunstcafé 2007 óók het jaar van Frank Creton** – foto A. Zondervan
- **75** Monali Meher tijdens performance **Rice Ville II** ihkv **Boerenmeisjes, Black Magic Woman Festival** – foto A. Vahtra

Colofon

Centrum Beeldende Kunst Zuidoost
Bijlmerdreef 119 – 121
1102 BP Amsterdam
T 020 – 6 911 322

Ontwerp: MV Levievandermeer
Druk: Calff & Meischke
Oplage: 350

Copyright: Centrum Beeldende Kunst Zuidoost 2008

Centrum Beeldende Kunst Zuidoost is onderdeel van het
Stadsdeel Zuidoost Amsterdam

Gemeente Amsterdam
Stadsdeel Zuidoost

centrum beeldende kunst zuidoost

cbkzuidoost.nl